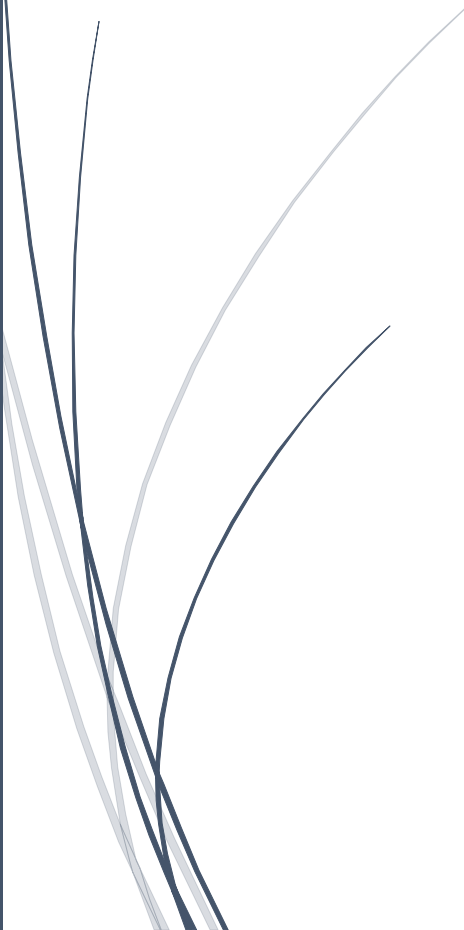

[Dato]

Rammeplan. NMFs sommerkurs – musikk

Gjelder fra 2017

Lilli Anne J. Grong, Birgitte Grong, Iver Vatvedt, Håvard
Hinsverk, Harald Eikaas (red.)
NORGES MUSIKKORPS FORBUND

Innhold

1. Forord	2
1.1 Hva er nytt?	2
1.2 Hvorfor ny rammeplan?	2
1.3 Mulige utfordringer med ny rammeplan	2
1.4 Evaluering av ny rammeplan	3
2. Om Nasjonal rammeplan for sommerkurs	3
2.1 Hva er en rammeplan?	3
2.2. Forholdet mellom rammeplan og regional kursplan	3
2.3 Formål.....	3
2.4 Mål.....	3
2.5 Målgruppe	4
3. Fag	4
3.1. Innledning.....	4
3.2 Spillekurs – fargekoder	4
3.3 Spillekurs – faginnhold	5
3.4 Spillekurs – overordnet organisering	5
3.5 Instruktør – og dirigentkurs. Innledning	6
3.6 Instruktørkurs.....	6
3.7 Dirigentkurs	6
3.8 Metodisk frihet.....	7
3.9 Kursmateriell	7
4. Kurspersonell.....	7
4.1 Lærerkompetanse	7
4.2 Honorar og arbeidstid	7
5. Regional kursplan	8
5.1 Utforming av regional kursplan.....	8
5.2 Publisering av regional kursplan	8
5.3 Felles profil	8
5.4 Evaluering.....	8

1. Forord

NMFs gjeldende rammeplan for sommerkurs-musikk gikk ut sommeren 2016. En intern arbeidsgruppe i NMF- administrasjonen har utarbeidet forslag til revidert rammeplan.

Det overordnede målet for sommerkursene er at disse skal støtte opp under virksomheten og opplæringen som finner sted i NMFs medlemskorps lokalt. Kursene skal holde høy faglig kvalitet og bygge på NMFs handlingsplan.

Formålet med rammeplanrevisjonen er å gi Forbundsstyret, Regionstyrene og administrasjonen, ledere og lærere ved det enkelte kurset en forpliktende ramme for planlegging, gjennomføring og vurdering av NMFs sommerkurs. Rammeplanen skal gi god informasjon til foreldre/foresatte, slik at de vet hva et sommerkurs inneholder. I tillegg skal det øvrige utdannings- og kulturlivet få innsikt i hvorfor NMF mener at sommerkurs er en viktig opplæringsaktivitet.

Rammeplanen retter seg altså mot:

- NMFs regioner, som skal vedta regionale kursplaner og fastsette regionale retningslinjer.
- Kursansvarlige og kurslærere, som et redskap for planlegging, dokumentasjon og vurdering.
- Musikanter som deltar på kursene.
- Foreldre/foresatte, for å gi innsikt i NMFs sommerkursvirksomhet.

Rammeplanen skal tilpasses lokale forhold og rammebetingelser.

1.1 Hva er nytt?

- NMFs regioner må med innføring av ny rammeplan utarbeide og vedta regional kursplan som er tilpasset den regionale virkeligheten. I seg selv vil det forhåpentlig virke produktivt at NMFs regioner hver især må tenke gjennom mål og innhold for egen kursaktivitet.
- Ny rammeplan gir rom for nytenkning og nyskaping av kurstilbud
- Ny rammeplan stiller tydelig krav til både offentlighet og rapportering. Dette vil være et viktig bidrag til å sikre informasjons- og kompetanseflyt, både overfor kursdeltakere og internt i NMF-organisasjonen.

1.2 Hvorfor ny rammeplan?

Ny rammeplan imøtekommer ønske fra flere regioner om fleksibilitet i gjennomføring av sommerkursene. Dette har resultert i at rammeplanen, som tidligere var ett enhetlig dokument, nå er blitt delt opp i tre deler:

- a. Nasjonal rammeplan. Overordnet dokument som primært omhandler formål, læringsmål, obligatoriske/valgfrie deler, obligatorisk pensum og krav til lærerkompetanse. Dokumentet er forpliktende i hele NMF-organisasjonen og er vedtatt av NMFs Forbundsstyre.
- b. Anbefalinger til organisering¹. Inneholder gode tips til timeplaner, lærertetthet, forslag til økonomi/budsjett. Satser for avlønning skal fastsettes nasjonalt.
- c. Regional kursplan. Hver NMF-region utarbeider, med utgangspunkt i Nasjonal rammeplan (a) og med veiledning fra Anbefalinger til organisering (b), egne regionale kursplaner. Disse kursplanene har kursdeltakeren som målgruppe og omhandler faglig organisering av kursene. Regional kursplan er vedtatt av det enkelte regionstyret i NMF.

Nasjonale rammeplan danner, sammen med Anbefalinger til organisering grunnlaget for utarbeidelse av regionale kursplaner.

1.3 Mulige utfordringer med ny rammeplan

Ny rammeplan skal bygge opp under en felles NMF verdigrunnlag og handlingsplan og gi gjenkjennelige NMF-kurs over hele landet. Ved at det åpnes opp for regionalt tilpassede kursplaner kan en slik enhetlig tankegang komme under press. Dette er noe NMF som organisasjon må være oppmerksom på fremover og ha en løpende dialog rundt. Enkelte tiltak, som f.eks. utvikling av et felles læremateriale innen enkelte emner om brukes på kursene samt felles profilering vil kunne sikre en slik gjenkjennelighet, kursene imellom.

1.4 Evaluering av ny rammeplan

Denne rammeplanen skal evalueres høsten 2017, i etterkant av gjennomførte sommerkurs.

1 Dokumentet Anbefalinger til organisering er stadig under utarbeidelse pr. oktober 2016.

Ny rammeplan inneholder følgende vesentlig endringer fra tidligere rammeplan:

Rammeplan som dokument er blitt delt i ulike nivåer.

- a) Rammeplan (nasjonal)
- b) Anbefalinger til organisering
- c) Regional kursplan

Rammeplanen er ment som overordnet rammeverk for å imøtekomme ønske om regional fleksibilitet i utforming av sommerkurs og behov for nyutvikling. Rammeplan stiller krav om offentlighet hva gjelder kommunikasjon ut mot deltakende musikanter og foreldre/foresatte. Rammeplan stiller videre krav om dokumentasjon, primært til bruk for NMF-organisasjonen, bl.a. for å styrke delingskulturen og kompetansen internt.

2. Om Nasjonal rammeplan for sommerkurs

2.1 Hva er en rammeplan?

Rammeplanen beskriver formål, mål, målgruppe, fag, samt prinsipper for utforming av regionale kursplaner. Rammeplanen gir dermed forpliktende føringer for kursvirksomheten, samtidig som den gir rom for regionale tilpasninger. Formålet med rammeplanen er at kurs med lik fargekode i regi av NMF er gjenkjennelig uansett hvor i landet det måtte arrangeres. Se senere i dokumentet vedr. dette med fargekoder.

Rammeplan skal være offentlig, og kunne leses på bl.a. NMFs nettsider.

2.2. Forholdet mellom rammeplan og regional kursplan

De regionale kursplanene er kontrakten mellom regionen som arrangør og kursdeltageren. Disse planene skal godkjennes av musikkfaglig ledelse i NMF. De regionale kursplanene skal, etter faglig godkjenning, vedtas av Regionstyrene. Der rammeplanen handler om formål, mål, fag, samt prinsipper for utforming av regionale kursplaner, handler regional kursplan om organisering, ressursbruk og praktisk gjennomføring. En regional kursplan kan derfor ikke inneholde alternative formål, læringsmål, obligatoriske emner etc.

Regional kursplan skal være offentlig, og kunne leses på bl.a. NMFs nettsider.

2.3 Formål

NMFs sommerkurs skal gi opplæring av høy faglig kvalitet. Opplæringen skal bidra til deltagerens musikalske og personlig vekst, og bygger opp under den daglige musikalske virksomheten i eget korps. Sommerkursene er et viktig bidrag til å oppfylle NMFs formål og handlingsplan.

2.4 Mål

NMFs sommerkurs tilstreber høy faglig kvalitet i undervisningen. Sommerkursene skal:

- Gi musikantene mulighet for å utvikle kunnskaper og ferdigheter innenfor eget instrument og i samspill.
- Styrke musikantenes mestringsfølelse.
- Styrke musikantenes evne til å utøve, lytte og reflektere over egen musisering og øving
- Fremme musikalsk tradisjon og nyskaping.
- Ha stort fokus på sosialt fellesskap, trygge rammer for gjennomføring og fronte NMFs verdigrunnlag.

2.5 Målgruppe

Musikanter i NMFs medlemskorps i aktuell aldersgruppe for kursene er alle velkomne som sommerkursdeltakere. Musikanter som ikke har medlemskap knyttet til et NMF-korps kan delta på vilkår som NMFs regioner til enhver tid beslutter. Kursene skal ha en profil som tar hensyn til aldersgruppe, ulik kulturell bakgrunn samt ulike forkunnskaper og ferdigheter.

3. Fag

3.1. Innledning

NMFs sommerkurs for musikk er inndelt i spillekurs, instruktørkurs og dirigentkurs. Den enkelte region avgjør selv omfanget på kurstilbudet, organisering av kursene og utformingen av regionale kursplaner på grunnlag av Nasjonal rammeplan. Innenfor de kursene regionen tilbyr, skal disse beskrives gjennom vedtatte regionale kursplaner.

For å styrke kvalitet og bredde i det samlede kurstilbudet, kan det være hensiktsmessig at regioner samarbeider om felles kurs-portefølje.

3.2 Spillekurs – fargekoder

Spillekurs er inndelt etter alder. De ulike aldersgrupperingene kommer til uttrykk i fargekoder.

Fargekodene er som følger:

- Gult kurs, for musikanter som har fullført 4. og 5. klasse
- Rødt kurs, for musikanter som har fullført 6. og 7. klasse
- Blått kurs, for musikanter som har fullført 8. og 9. klasse
- Svart kurs, for musikanter som har fullført 10. klasse og er opp til 19 år.

Formålet med aldersinndelingen er at kursdeltagerne skal møte jevnaldrende musikanter.

Undervisningen skal være tilpasset den aktuelle aldersgruppen.

Fargekodene er å regne som normalen i NMFs sommerkurs og skal følges dersom påmelding og andre forhold tilsier dette. I enkelte regioner kan det likevel være aktuelt å tenke alternativ organisering til fargekoder, avhengig av påmelding. Alternativene kan skyldes:

- Mange påmeldte deltakere til et kurs, slik at en fargekode må deles opp. Denne oppdelingen kan foregå etter nivå (kunnskaper og ferdigheter til påmeldte kursdeltakere) eller sjanger (brass eller janitsjar).
- Få påmeldte deltakere til et kurs, slik at en fargekode står i fare for å bli avlyst med kort varsel. I dette tilfellet vil det kunne åpnes for å slå fargekoder sammen. Vilkår for slik sammenslåing er at det utarbeides en regional kursplan med faglig opplegg som ivaretar behovet for tilpasset opplæring både når det gjelder alder og nivå. Kursplanen skal utarbeides og godkjennes snarest etter at endelig påmelding til kurset er kjent.
- Pedagogisk utviklingsarbeid. For at NMFs sommerkurs skal kunne gjennomgå nødvendig fornyelse, kan en region opprette nye kurs med aldersmessig sammensetning på tvers av fargekodene. Vilkår for å starte opp andre varianter av kurs er en godkjent utarbeidet kursplan.

Kursene skal styrke den enkelte musikanter sine kunnskaper og ferdigheter på eget instrument og i samspillsituasjoner.

Alle kurs inneholder samspill i korps og musikkklære samt introduksjon til dirigentfaget. Formålet med dirigentfaget er en bevisstgjøring av dirigentens funksjon og virke. I dirigentfaget oppfordres det til at dirigentpinner benyttes. Dersom kursdeltakerne får utdelt dirigentpinner på sommerkurset, skjer dette under forutsetning av at det blir gitt innføring i dirigentpinnens funksjonalitet samt metodisk undervisning i bruk.

3.3 Spillekurs – faginnhold

- Gruppeundervisning

Gruppeundervisning er særlig velegnet for yngre deltagere der lærer kombinerer for eksempel teknikkarbeid, samspill, elevoppgaver og rytmetrening.

- Individuell oppfølging og undervisning

Individuell undervisning er undervisning og veiledning der lærer og kursdeltakeren møtes en-til-en. Et individuelt fokus er naturlig, jo eldre og mer moden en kursdeltaker er.

- Samspill

Samspill i korps vil være en viktig del av alle spillekursene. Kammermusikk og ensembler er likeledes aktiviteter som støtter opp under korps hverdagen og bør prioriteres.

- Konserter

Kursene avsluttes med en konsert med hovedvekt på samspill i korps. Konserten skal gjenspeile den faglige aktiviteten som har foregått på kurset. Konsertrepertoaret skal ikke i seg selv være hovedmål for kurset, men et middel for å nå læringsmålene.

Huskonserter skal inngå som integrert del av rødt, blått og svart kurs.

- Dirigering

Alle fargekoder inneholder en generell introduksjon til faget dirigering.

Dirigering kan dessuten tilbys som eget valgfag.

- Musikk lære

Relevant musikk lære (teori og hørelære) gjør musikanten rustet til å bli selvstendig. NMFs felles undervisningshefter skal legges til grunn for innholdet i dette faget.

- Emner

Arbeid med musisering som grunnleggende ferdighet står sentralt på alle spillekurs:

- Klang
- Intonasjon
- Dynamikk
- Balanse
- Teknikk
- Rytmikk

Videre vil andre emner introduseres og utdypes etter hvert som alder og modenhet øker:

- Holdning/kroppsbevissthet
- Øving og innstuderingsmetodikk
- Mental trening
- Samspill
- Musisering

Kursene bør inneholde noe tid til egenøving. Dette gjelder særlig for de eldre kursdeltakerne, også for å styrke deres evne til å reflektere over egen øvemethodikk.

3.4 Spillekurs – overordnet organisering

- Gult kurs (for musikanter som har fullført 4. og 5. klasse)

Organiseres som gruppetilbud i større instrumentalgrupper. Det kan være flere beslektede instrumenttyper på samme gruppe, samtidig som målet om spesifikke instrumentalgrupper bør tilstrebes i deler av kurset. Musisering og grunnleggende instrumentalferdigheter står sentralt i undervisningen.

- Rødt kurs (for musikanter som har fullført 6. og 7. klasse)

Organiseres som gruppetilbud med mer spesifikke instrumentalgrupper enn gult kurs. Introduksjon av ensemblespill/kammermusikk

Videreutvikling av musisering og grunnleggende instrumentalferdigheter står sentralt i undervisningen.

- Blått kurs (for musikanter som har fullført 8. og 9. klasse)

Undervisningen organiseres i spesifikke instrumentalgrupper.

Vektlegger individuell oppfølging og kan ha tilbud om solistakkompagnement. Tilbud om ensemblespill/kammermusikk.

Tilbud om valgfag, f.eks. dirigering

Egenøving for å lære kursets aktuelle repertoar, med henblikk på å bevisstgjøre egen innøvingsmetodikk

- Svart kurs (for musikanter som har fullført 10. klasse og er opp til 19 år)

Undervisningen organiseres i spesifikke instrumentalgrupper

Tett individuell oppfølging med tilbud om enetimer. Solistakkompagnement kan inngå.

Ensemblespill/kammermusikk

Tilbud om valgfag, f.eks. dirigering.

Egenøving for å lære kursets aktuelle repertoar, med henblikk på å bevisstgjøre egen innøvingsmetodikk

3.5 Instruktør – og dirigentkurs. Innledning

NMF har lang tradisjon for å legge til rette for pedagogisk virksomhet, der unge musikanter i tidlig alder får mulighet til å virke som lærere i forbindelse med aspirantopplæring, gruppeinstruksjon etc. samt mulighet for å smake på og vokse inn i dirigentrollen.

Etter hvert som det musikkpedagogiske feltet har utviklet seg og blitt profesjonalisert, er det mange formelle utdanningsløp både innen høyere utdanning og gjennom faget Instruksjon og ledelse på videregående skole, musikklinje. Over tid kan disse tilby et mer tilfredsstillende faglig opplegg enn det et kort sommerkurs har mulighet for. NMFs instruktør- og dirigentkurs må derfor ses på som introduksjonskurs til fagfeltet. Et sted der unge musikanter kan utvikle nysgjerrighet for pedagogisk virksomhet, og ikke som et fullverdig utdanningstilbud der musikanter kan gå tilbake til skolekorpset eller andre arenaer og utøve musikkpedagogisk praksis.

3.6 Instruktørkurs

Instruktørkurset har som mål å gi grunnleggende innføring i instruktørrollen. Det vektlegges særlig fire emner:

1. Hovedinstrument. Deltakeren skal ha et høyt nivå på instrumentet, reflektere over egen øving og læreprosess, og beherske grunnleggende spilleteknikker.
2. Didaktikk. Deltakeren skal få innføring i planlegging, gjennomføring og vurdering av undervisningen, samt bevisstgjøres rundt teorier for motivasjon og mestring. Det fokuseres særlig mot aspirantopplæring.
3. Musikkklære. Deltakeren skal styrke kunnskapen om musikkteori og hørelære, samt øke forståelsen for partituret. I musikkklære inngår også introduksjon til dirigering som emne.
4. Praksis. Deltakeren skal gjennomføre relevant praksis under veiledning av kurslærer, Praksis kan også være observasjon av kollega.

3.7 Dirigentkurs

- Dirigentkurset har som mål å gi innføring i dirigering som et flerfaglig felt, der deltakeren gjør sine første erfaringer på dirigentpodiet. Det forutsettes at deltakeren har høyt nivå på instrumentet og har litt erfaring med instruksjon fra før. Dirigentkurset vektlegger følgende:

1. Partiturstudier. Deltakeren skal få innføring i problemstillinger rundt instrumentasjon, form, harmoni, tempo og tidsenheter m.m.

2. Non-verbal kommunikasjon. Deltakeren får innføring i både symbol-orientert takteringsteknikk som allment og kulturelt betinget kroppsspråk.
3. Didaktikk. Deltakeren skal lære å planlegge, gjennomføre og vurdere en enkelt prøve samt et lengre prøveforløp.
4. Praksis. Deltakeren skal ha relevant dirigentpraksis og få veiledning på denne. Observasjonspraksis kan også være aktuell undervisningsform, som supplement til egen praksis.

3.8 Metodisk frihet

Instrumentalopplæring i korps bygger på ulike metodiske tilnærminger. Notebasert undervisning er den mest tradisjonelle i korpsammenheng og preger dermed sommerkursene i størst grad. NMFs sommerkurs åpner også for at gehørspill og evt. andre metoder som vil gjøre musikkopplæringen helhetlig og god. Andre metodiske opplegg kan finne sted, men skal da faglig begrunnes og redegjøres for i forbindelse med kursinvitasjon. Det understrekes igjen at NMFs oppgave er å støtte opp under virksomheten til våre medlemskorps.

3.9 Kursmateriell

NMF har som målsetning å utvikle kursmateriell som er i tråd med rammeplanen. Dette materialet skal være tilgjengelig i forbindelse med sommerkursene fra 2017.

4. Kurspersonell

4.1 Lærerkompetanse

Tilpasset opplæring står sentralt som pedagogisk prinsipp. Med dette som utgangspunkt skal læreren kunne håndtere ledelse av enetimer, små og store grupper samt vise forståelse for kollegiale, organisatoriske og administrative utfordringer som er forbundet med et sommerkurs.

NMFs sommerkurs vektlegger at lærerne deler og kritisk vurderer sin yrkeskunnskap. Lærere må kunne beskrive og begrunne sin praksis med et felles fagspråk. Dette er avgjørende for at NMFs sommerkurs skal fremstå med faglig kvalitet og være i stadig utvikling.

NMF ønsker å fremme formell kompetanse innenfor det frivillige musikkliv og ønsker i utgangspunktet å benytte fagutdannet personell. Personlig egnethet tilpasset de ulike kursene vil bli vektlagt.

Læreren må stå for og kunne formidle NMFs verdier.

4.2 Honorar og arbeidstid

Honorar til lærere, administrative ansatte og assistenter fastsettes nasjonalt og justeres årlig.

Arbeidsmengde må være tilpasset personalets evne til å kunne yte kvalitet, samtidig som kursdeltakerne må tilbys et tilfredsstillende læringsmiljø, der mengden av undervisning, fritid og hvile er tilpasset de ulike fargekodene.

5. Regional kursplan

Regional kursplan er et skriftlig dokument som skal fungere som kontrakt mellom regionen og den enkelte kursdeltaker. Planen utvikles med utgangspunkt i regionens egne behov i forhold til sine medlemskorps, samt økonomiske og menneskelige ressurser som er tilgjengelige.

Regional kursplan for nye kurs, eller for kurs der organisering og innhold er vesentlig endret fra tidligere, godkjennes av musikkfaglig ledelse i NMF senest 1. februar og vedtas deretter av regionstyret senest 1. april samme år som sommerkurset finner sted.

Regional kursplan for eksisterende kurs trenger ingen godkjenning.

5.1 Utforming av regional kursplan

En regional kursplan utformes slik at den kan dokumentere følgende:

- Invitasjon til kurset (kopi av internettinvitasjon vedlegges)
- Plan for den organiserte opplæringen på kurset. Planen skal inneholde følgende overskrifter:
 - o Kursets overordnede innhold og organisering
 - o Repertoarprofil
 - o Læringsmetode
 - o Presentasjon av musikalsk leder
 - o Varighet
 - o Kursavgift
 - o Sted

5.2 Publisering av regional kursplan

Så snart som mulig etter vedtak i Regionstyret og senest 1. april skal regional kursplan være publisert på musikkorps.no.

Spesifisert program (timeplan) for gjennomføring publiseres etter at påmeldingsfrist er utløpt.

5.3 Felles profil

NMF v/kommunikasjonsavdelingen utformer profil som skal benyttes i forbindelse med NMFs sommerkurs.

NMF v/HR-ansvarlig utformer standardiserte kontrakter for lærere og øvrig personale. Kontraktene inneholder bl.a. honorarsatser og retningslinjer for dekking av reiseutgifter.

5.4 Evaluering

Nyetablerte sommerkurs skal evalueres første gang det blir gjennomført. Allerede etablerte sommerkurs evalueres hvert tredje år, som minimum. Evalueringen blir gjennomført ens over hele landet etter nasjonalt etablerte maler. Formålet med evalueringen er to-delt:

- Evalueringen er et internt verktøy for regionen til videre utvikling
- Evalueringen gir bidrag til erfaringsoverføring internt for hele NMF-organisasjonen